

نکات ایمنی در چهارشنبه سوری

- از پرتاب فشفسه، موشک و سایر مواد آتش زا روی شاخه درختان، پشت بام و بالکن منازل خودداری کنید.
- فقط در فضای باز اقدام به استفاده از فشفسه و ترقه نمائید و هیچگاه آن را در فضای بسته استفاده نکنید.
- از آتش زدن لاستیک، هیزم و کارتن خالی در واحدهای مسکونی یا در معابر، کوچه و خیابان خودداری کنید؛ چرا که ضمن آلودگی شدید هوا، سایر خطرات را هم در بر دارد.
- آتش بازی در نزدیکی پمپ بنزین ها، وسایل نقلیه که حامل بنزین و مواد سوختی هستند، در صورت کمترین نشت از وسایل نقلیه، و حتی در شرایط عادی این وسایل را به بمبی تبدیل می کند که ماشه انفجار آن کشیده شده باشد.
- در صورت روشن کردن آتش توصیه می شود که آتش در حجم کم باشد و از ریختن مواد سریع الاشتعال نظیر نفت، بنزین و الکل روی آتش جدا خودداری کنید.
- هنگام استفاده از اینگونه مواد، حضور یک فرد بالغ و آشنا به نکات ایمنی ضروری است و این مواد را در اختیار بچه های کوچک قرار ندهید.
- از مواد محترقه و منفجره و ترقه و فشفسه دست ساز استفاده نکنید.
- ترقه ها و فشفسه و دیگر و اسباب آتش بازی را از فروشنده های مجاز و معتبر تهیه کنید و به برجسب آن توجه کنید.
- در هر زمان فقط یکی از مواد محترقه و منفجره را روشن کنید و همزمان تعداد زیادی از آنها را با هم آتش نزنید.
- ترقه ها و فشفسه های عمل نکرده را مجددا روشن نکنید.
- هرگز مواد سوختنی و ترقه را در مقادیر کم یا انبوه در منزل نگهداری نکنید.
- مواد محترقه و منفجره را در محلی مطمئن دور از دسترس کودکان، در مکان خشک و خنک نگهداری کنید.
- از حمل مواد محترقه و منفجره در جیب هایتان اجتناب کنید. بسیاری از کودکان به دور از چشم والدین مواد را خریداری و در جیب، کیف و یا کمد نگهداری می کنند که به علت درجه آتشگیری پایین بزودی مشتعل و خسارات جانی و مالی فراوانی را بارمی آورند.
- هنگام استفاده از فشفسه، دستتان را باز نگهداشته و از جلوی صورتتان دور نگهدارید تا دچار سوختگی نشوید.

- از انداختن مواد تحت فشار (مانند کپسولها، اسپری حشره کش و ...) و وسایل شیشه ای (مانند شیشه آب، آمپول، ...) و قوطی های فلزی (مانند قوطی های اسپری و کنسرو) به درون آتش جدا بپرهیزید؛ زیرا به علت دارا بودن خاصیت انفجاری، ذرات آن پرتاب و وارد چشم می شود.
- وجود یک کپسول خاموش کننده آتش نشانی پودری در نزدیک محوطه آتش ضروری است.
- قبل از ترک محل روشن کردن آتش، حتما از خاموش بودن آن مطمئن شده و باقیمانده آنرا حتما توسط آب سرد کرده و جمع آوری کنید.
- در صورت بروز هر گونه حریق یا حادثه، ضمن حفظ خونسردی در اسرع وقت با شماره تلفن ۱۲۵ ستاد فرماندهی آتش نشانی تماس گرفته و مراتب را با ذکر نوع حادثه و نشانی دقیق اطلاع دهید.
- قطع عضو ضایعه ای جبران ناپذیر است، با احتیاط و پرهیز از رفتارهای پر خطر، زندگی را برای خود و دیگران تلخ نکنیم.
- با ایجاد سر و صدای ناهنجار و مهیب، شادکامی را به تلخی تبدیل نکنیم.
- اصابت ترکش های ناشی از انفجار مواد محترقه به چشم، باعث بروز آسیب هایی در ناحیه پلک و چشم می شود و گاهی حتی به نابینایی می انجامد.
- از قرار دادن لوازم کهنه و اضافی در سطل های مکانیزه جمع آوری زباله در روزهای آخر سال و نزدیک چهارشنبه سوری خودداری کنیم.
- در صورت وجود، حتی الامکان برای روشن کردن آتش از محل های تعیین شده توسط شهرداری منطقه استفاده کنیم.
- در چهارشنبه سوری فرزندانمان را با خطر تنها نگذاریم.
- حضور والدین شاغل در روز چهارشنبه سوری، زودتر از زمان همیشگی در جهت کنترل و نظارت بر فرزندان توصیه می شود.
- در برگزاری آیین باستانی چهارشنبه سوری، با فرزندان مان مشارکت کنیم.
- از نزدیک شدن به افرادی که مسایل ایمنی را در روز چهارشنبه سوری، رعایت نمی کنند جدا بپرهیزیم.
- مراقب رفتارهای خطرناک و ناهنجار باشیم و در صورت لزوم مراتب را به پلیس ۱۱۰ اطلاع دهیم.
- از پریدن روی آتش به خصوص با چادر، مانتو و یا لباس های گشاد اجتناب کنیم.
- از کبریت و مواد آتش زا مانند بنزین، الکل و مانند آن را به خصوص در روزهای آخر سال و چهارشنبه سوری از دسترس کودکان و افراد نابالغ دور کنیم.

- کودکان اغلب کبریت و ترقه و مواد آتش زا را در نقاط غیر قابل دید مثل انباری، داخل کمد و وسایل شخصی خود مخفی می کنند. توصیه می کنیم در این ایام، حتی الامکان این محل ها را مورد بازرسی قرار دهید.
- داخل خانه و فضای بیرون خانه (حیاط، حیاط خلوت، انبار، پارکینگ، پشت بام) را واریسی کنیم تا اگر کودکان مواد محترقه در آنجا پنهان کرده اند، آنها را پیدا کنیم.
- ترقه ها و فشفسه ها و دیگر اسباب آتش بازی را از فروشنده های مجاز و معتبر تهیه کنیم. به برچسب آنها توجه کرده و از بی خطر بودن آن اطمینان حاصل کنیم.
- از نگهداری مواد محترقه و وسایل آتش بازی (حتی وسایل و مواد استاندارد) در نزدیکی وسایل حرارتی و برقی خودداری کنیم.
- از مواد محترقه و منفجره، ترقه و فشفسه دست ساز استفاده نکنیم.
- هرگز مواد محترقه را در جای گرم به خصوص داخل یا در مجاورت موتورخانه انبار نکنیم.
- به هیچ عنوان، مواد محترقه را در ظروف شیشه ای یا فلزی قرار ندهیم.
- در نزدیک محل ایجاد آتش، از وجود آب یا دیگر مواد خاموش کننده آتش مطمئن شویم.
- از پرتاب کردن مواد آتش زا مثل فشفسه، بالن، دارت و ... بر روی درختان، پشت بام ها و منابع سوخت جدا خودداری کنیم.
- از پرتاب ترقه و مواد آتش زا از پنجره آپارتمان، پشت بام و بالکن به خیابان جدا خودداری کنیم.
- از نگهداری مواد محترقه، تهیه و ساخت وسایل آتش بازی در منزل، زیر زمین، محل کار و ... خودداری کنیم.
- از حمل مواد محترقه و آتش گیر و انفجاری حتی به مقادیر بسیار کم، در جیب لباس و کیف جدا خودداری کنیم.
- مواد آتش بازی (منفجره و محترقه) را به طرف افراد دیگر پرت نکنیم.
- از پرتاب نارنجک و مواد محترقه به ساختمان ها که موجب آسیب رساندن و بد منظره کردن آنها و نمای شهرمان میشود، خودداری کنیم.
- از آتش زدن لاستیک، هیزم، کارتن خالی و امثال آن در واحدهای مسکونی و پارکینگ خودداری کنیم.
- از ریختن مواد سریع الاشتعال مانند نفت، بنزین و ... بر روی آتش روشن جدا خودداری کنیم.
- هنگام استفاده از فشفسه، دستمان را باز نگهداشته و از جلوی صورتمان دور نگهداریم تا دچار سوختگی نشویم.

- تماشاچیان معمولاً در خطر اصابت ترکش های ترقه ها و مواد منفجره هستند، سعی کنیم در تیررس ترکش ها نباشیم.
- فقط در فضای باز از فشفسه و ترقه استفاده کنیم.
- از انداختن مواد تحت فشار (مانند کپسول ها، اسپری حشره کش و ..) وسایل شیشه ای مانند آمپول و قوطی های فلزی مانند اسپری و کنسرو به درون آتش جدا بپرهیزیم.
- در صورت روشن کردن آتش توصیه می شود که آتش در حجم کم باشد و از ریختن مواد سریع الاشتعال مانند بنزین، نفت و الکل جدا خودداری کنیم.
- برای روشن کردن آتش از محل هایی استفاده کنیم که امکان سرایت به جاهای دیگر را نداشته باشد.
- در نزدیکی پمپ بنزین ها و وسایل نقلیه که حامل بنزین و مواد سوختنی آتش بازی نکنیم.
- با مشاهده خرید و فروش مواد محترقه غیر استاندارد به هر شکل، سریع مامورین نیروی انتظامی یا پلیس ۱۱۰ را در جریان قرار دهیم.
- از برپایی آتش در معابر باریک و در نزدیکی پست های برق یا ایستگاه های تقلیل فشار گاز و پارکینگ های عمومی پرهیز کنیم.
- از پارک اتومبیل در کوچه ها و معابر تنگ خودداری کنیم، آتش بازی در نزدیکی آنها این وسایل را مبدل به بمبی میگرداند که چاشنی انفجار آن کشیده شده است.
- وجود یک کپسول آتش نشانی و جعبه کمک های اولیه در نزدیک محوطه آتش ضروری است.
- در هر زمان فقط یکی از مواد محترقه و منفجره را روشن کنیم و همزمان تعداد زیادی از آنها را باهم آتش نزنیم.
- ترقه ها و فشفسه های عمل نکرده را مجدداً روشن نکنیم.
- در پایان شب چهارشنبه سوری، بقایای مواد آتش بازی را به سرعت جمع نکنیم، لاقلاً ۱۵ تا ۲۰ دقیقه صبر کنیم و بعد بر روی آن یک سطل آب بریزیم و قبل از ترک محل، حتماً از خاموش شدن آتش مطمئن شویم.
- محل سوختگی فرد مصدوم را با آب سرد و تمیز، حداقل به مدت ۱۰ دقیقه بشوییم و کمربند و زیورآلات و وسایل تنگ و فشارنده را خارج کنیم.
- در صورت مواجهه با فردی که دچار سوختگی شده، ضمن حفظ خونسردی از مالیدن مواد غیر بهداشتی مثل خمیر دندان، سیب زمینی، روغن و گذاشتن یخ بر روی محل سوختگی خودداری کنیم.

- فردی که دچار سوختگی شده را هرچه سریعتر به مرکز درمانی منتقل کنیم و در صورت شدت مصدومیت با اورژانس ۱۱۵ تماس بگیریم.
- اگر لباس مصدوم روی عضو سوخته را پوشانده، آن را از بدنش خارج کنیم و اگر لباسش به پوست ناحیه سوخته چسبیده است، دورتادور آن را تا محل چسبیده به بدن قیچی کنیم.
- در صورتی که چشم در اثر اصابت ترکش های ناشی از انفجار مواد محترقه آسیب دیده است، از قراردادن دستمال، پنبه یا گاز را روی چشم خودداری کنیم.
- اگر دچار سوختگی شدیم، از دویدن خودداری کنیم و بلافاصله بر روی زمین بغلتیم.
- از پتو برای خاموش کردن فردی که لباسش آتش گرفته است، استفاده کنیم و هرگز از کپسول آتش نشانی برای خاموش کردن او، استفاده نکنیم.
- در صورت بروز هرگونه حریق یا حادثه ای، ضمن حفظ خونسردی، در اسرع وقت با سازمان آتش نشانی ۱۲۵ تماس بگیریم و نوع حادثه و نشانی دقیق محل حادثه را اطلاع دهیم.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی مازندران

مرکز بهداشت استان – گروه آموزش و ارتقای سلامت